

УПРАВЛЕНИЕ НА ПУБЛИЧНИЯ СЕКТОР В ОБЩИНА ЧЕРВЕН БРЯГ В ПЕРИОДА 2015-2019 Г.

докторант Петко Петков

Катедра „Регионално развитие“, СУ „Св. Кл. Охридски“

Petko.ivailov@gmail.com

Абстракт: В доклада се прави оценка и анализ на управление на публичния сектор на община Червен бряг и нейната икономическа структура. Извежда се проблемите пред община Червен бряг като част от Северозападния район за планиране, както и възможностите за нейното развитие. Чрез оценката на човешкия капитал, ще се предложат мерки и дейности за подобряване на икономическата среда чрез развитие на малките и средните предприятия и подобряването на регионалното развитие на общината. Важен елемент от изложението е оценка на потенциала на община Червен бряг, както и извеждането на факторите, които могат да оказват силно влияние за преодоляване на негативните въздействия на кризата, която реализира икономически спад, нещо характерно за повечето общини в България.

Ключови думи: райони, области, проблеми, развитие, потенциал, икономика, подобряване.

Въведение

Община Червен бряг е разположена в Северозападна България на границата между Предбалкана и Дунавската хълмиста равнина, на десния бряг на река Искър, плътно до устието на река Златна Панега. През територията ѝ преминава важен път от републиканската пътна мрежа – Е83, свързващ столицата на Румъния – Букурещ, със столицата на България – София.

Община Червен бряг е включена в административните граници на Област Плевен, създадена в днешните си териториални граници с Указ № 1 от 05.01.1999 г. на Президента на Република България. Като част от административна област Плевен, функциите по държавно управление в Червен бряг се осъществяват от областния управител на област Плевен, в качеството му на едноличен орган на изпълнителната власт съгласно чл. 3 от Устройствения правилник на областните администрации. Областният съвет за развитие обсъжда и съгласува инициативите на общините; обсъжда и предлага инициативи и схеми за ресурсно осигуряване при изпълнението на ОСР, (включително за финансиране на общински проекти) и съдейства за осигуряване на информация за изпълнението и оценката на ОСР.

Обслужващите функции на общинския център и неговия административен статут са предпоставки за появата на специфичен тип институционални структури. Такива са структурите на съдебната власт и на другите правоохранителни институции. Гр. Червен бряг е седалище на Районен съд, на Районна прокуратура и пробационна служба.

Други държавни институции на територията на Общината са: Митническо бюро, Агенция за социално подпомагане, Бюро по труда.

Град Червен бряг е административен, социален и икономически център на община Червен бряг.

Население: 12 309 жители към 2013г.

Землище: 40,76км²

Надморска височина: 187м

Урбанизирана територия на града: 463,6725 ха

Според класификация в Националната концепция за пространствено развитие, град Червен бряг попада в групата на градовете от ниво 4 – малки градове, с микро-регионално значение в територията на групи общини. Според показателя „брой на населението“ градът попада в категорията на малките градове с население от 10 до 30 хил. жители. В зависимост от степента на застъпеност на селищните функции в града се определя и комплексната му функционална категоризация – 5 функционална категория за град Червен бряг. Големината на общинската територия е 485 кв.км. По показател „площ на територията“ община Червен бряг попада в категорията на средните общини (с площ до 500 кв.км.). Ж.п. линията минаваща през града е с важно значение за развитие на града и региона. В град Червен бряг е концентрирано 70% от трудоспособното население на общината. Жителите с висше образование в града са 16,6 %, което е с 3% по-малко от средния дял за страната (19.6 %). Коефициентът на заетост е 81%, което е с 2% по-нисък от този за областта. Основно място в икономиката на община Червен бряг, като генератор на заетост, заема отрасъл производство със следните дейности: металообработване, шивачество, производство на строителни материали, производство на мебели, преработка на селскостопанска продукция и от селското стопанство: зърнопроизводство и говедовъдство.

Позиционирането на град Червен бряг в Европейското икономическо пространство показва, че той има необходимия икономически потенциал за посрещане на предизвикателствата в Стратегията „Европа 2020“ за постигане на устойчив интелигентен растеж и конкурентоспособна промишленост.

Икономическа характеристика

Икономическата активност на населението на общината е 43%. С водещи икономически функции в Община Червен бряг е вторичният сектор, допълван от обслужващото, което я определя като община с промишлено-обслужващи функции.

Водещи отрасли в промишлеността на територията на Община Червен бряг са в областта на военната промишленост, машиностроенето, трикотажната индустрия и хранително-вкусовата промишленост. Въпреки че структурата на промишлеността, с изключение на дървопреработващия сектор, е съхранена, общата икономическа криза в страната, през последните години, се е отразила неблагоприятно върху състоянието на промишлеността: непълно и недостатъчно ефективно използване на производствените мощности, ограничени производствени възможности, остаряла техника и технологии, недостатъчни инвестиционни възможности, неефективен следприватизационен контрол, недостатъчна осигуреност с пазари, недостатъчно развита и поддържана инфраструктура и др.

Административен капацитет на Община Червен бряг

В община Червен бряг са налични добре разработени стратегически документи - Общински план за развитие, с детайлно зададени приоритети, цели и мерки. Целите са съгласувани и постижими, като зад тях стоят конкретни мерки. В Общинския план за развитие е формулирана визия, с която са запознати служителите в общинската администрация. Налични са секторни стратегически документи в различни области на политика, които са съобразени при разработването на основните стратегически документи. Благодарение на добре изградената административна структура, Общината има нужния човешки ресурс и капацитет за реализиране на проекти по привличане на средства от фондовете на ЕС и други програми. Доказателство за това са усвоените финансови средства през периода 2007-2013 г. в размер на 31 539 875 лева, което е доказателство, че Общината в максимална степен се е възползвала от възможностите за финансиране на политики и проекти, предоставени от държавен бюджет и структурни фондове. Броят на заетите в общинската администрация 75 служители като кметът на общината е подпомаган в своята дейност от трима заместник кметове с ресори „Финанси, общинска собственост и администриране на местните данъци и такси“, „Строителство, архитектура, инвестиционни проекти и програми и екология“, „Образование, култура, социални дейности и спорт“. Положителна насока в управлението на администрацията с оглед на членството на България в Европейския съюз и възможностите за усвояване на безвъзмездна финансова помощ за развитието на общината е обособяването на отдел „Проекти, поръчки и екология“. Съгласно чл.31 от действащия Устройствен правилник за дейността, структурата и организацията на работа в общинска администрация – Червен бряг за периода 2015 – 2019 година, задълженията на служителите от отдел „Проекти, поръчки и екология“, свързани с работата по проекти са следните: набира и анализира информация за текущи и предстоящи програми и проекти на Европейския съюз; идентифицира възможности за кандидатстване с проектни предложения на Община – Червен бряг за оперативни програми и други донорски програми и проекти; разработва проектни предложения за депозиране в управляващите органи за проверка и оценка; управлява и отчита одобрени общински проекти; предоставя актуална информация и насоки за кандидатстване по програми на ЕС, държавни фондове и донорски организации на потенциални бенефициенти (физически и юридически лица); отчита проекти и програми; участие в информационни срещи и семинари, обучаващи курсове и конференции, свързани с

европейската интеграция, различните програми за финансиране и донорски организации; проучва, обобщава и изпълнява задачите, поставени му по компетентност; осъществява връзка с други общини, срещи и обмяна на опит; подпомага работата на отделните звена и структури в общинската администрация за точно дефиниране на проблеми, свързани с развитието на общината и тяхното разрешаване; провежда ефективна перманентна информационна политика във връзка с дейността си на територията на община Червен бряг; подготвя документацията за участие в обществени поръчки (ОП), изготвя заповеди за откриването им, съобразно действащо законодателство, изготвя заповеди за назначаване на комисии за разглеждане и оценяване на процедурите, изготвя и изпраща публични покани за участие в процедури до Регистъра за ОП в Агенцията по обществени поръчки (АОП); води вътрешния регистър за проведените процедури за възлагане на ОП, съхранява документацията и договорите за тяхното изпълнение и не предоставя същата на трети лица без изричното съгласие на кмета на общината; поддържа архив на делата и документите и др. Преодоляването на част от трудности, свързани с усвояването на средства от Европейския съюз и други финансови инструменти през програмен период е довело до прилагане на добри практики, като натрупан опит, който ще бъде ползван в следващия програмен период, добър диалог с икономическите и социални партньори на местно, общинско ниво, добро планиране в областта на подготовка, кандидатстване и реализиране на проекти. За подобряване на качеството на работата на администрацията в Община Червен бряг са реализирани успешно три проекта, финансирани по Оперативна програма „Административен капацитет“: „Подобряване ефективността на общинските администрации в общините Червен бряг, Луковит и Ябланица, чрез стимулиране на организационното развитие на административните структури“; „Повишаване на административния капацитет на служителите в община Червен бряг“; „Оптимизиране на процеса на успешно прилагане на общински политики чрез въвеждане на правила за мониторинг, контрол и последваща оценка“. Усвоения опит и формираната компетентност при реализиране на цитираните проекти ще благоприятстват усвояването на безвъзмездни средства в рамките на програмен период 2014-2020г. Характерно за работата на администрацията е, че по време на етапа на изпълнение на проекта, се прилагат конкретните правила и процедури по отношение на всеки отделен договор за финансиране на проект, съобразени с изискванията на конкретната оперативна програма, в рамките на която се изпълнява проектът. Всяка процедура описва: основните етапи свързани с осъществяването на гореизложените дейности; отговорните лица за изпълнението на предвидените на всеки етап дейности; сроковете за изпълнение на всяка дейност и етап; образци на документи, които се издават в резултат на изпълнението на всеки етап/дейност. Прилагането на правилата и процедурите за всяка отделна оперативна програма, в рамките на която общината е управлявала проект, води до ефективното и качествено изпълнение на дейностите по верификация на документи, качествено и точно попълване на искания за средства и доклади за напредък, точното осчетоводяване и плащането единствено на допустими за финансиране разходи. Процедурите допринасят за правилното изразходване и отчитане на средствата в рамките на всеки конкретен проект и програма, с цел избягването на непризнаване на разходи от страна на договарящия орган и сертифициращия орган и извършването на финансови корекции. Броят и компетенциите на служителите от съответния екип за управление са съобразно изискванията и специфичните особености на конкретния проект и оперативна програма, но при сформиранието на екипите се определят персоналните функции, свързани с качествено и компетентно управле-

ние: процедури за възлагане на обществени поръчки; подготовка на искания за плащане; осчетоводяване на извършените разходи и разплащане с изпълнителите; мониторинг (верифициране и провеждане на проверки на място); докладване и администриране на нередности; дейности за информация и публичност; съхранение на документацията.

Изводи и препоръки

Основни изводи:

- *Ефективно действаща местна администрация*
- *Демографското развитие на община Червен бряг е неблагоприятно. Наблюдава се намаляване на населението с около 3 пъти по-висок от този за страната.*
- *Възрастовата структура на населението е с добри показатели – 70 % в трудоспособна възраст, което показва стабилен трудов потенциал на общината.*
- *Относително добри са показателите за образованост на населението – с висше и средно образование е около 58%.*
- *В структурата на наетите лица (без самонаетите и работодателите) в общинския социално-икономически комплекс водещи функции изпълняват отраслите от първичен и вторичен сектор.*

Основни приоритети:

- *Стимулиране на раждаемостта в общината и града, чрез различни социално-икономически мерки, с цел повишаване на негативните демографски процеси.*
- *Целенасочена работа за развитие на по-добра образователна структура на населението, която да увеличи възможностите на хората за професионална и личностна реализация, а от там и за по-добро социално-икономическо развитие на общината и града.*
- *Увеличаване на средната работна заплата в общината.*
- *Създаване на добри условия за професионална реализация.*
- *Условия за преквалификация и повишаване на квалификацията на трудовите ресурси.*
- *Подобряване на нивото на електронните услуги в общината.*

Литература:

1. Петров, К. (2008) Влияние на административните реформи за формирането на регионалната политика в република България. изд. Авангард Прима.
2. Областна стратегия за развитие на област Плевен 2014-2020.
3. Общински план за развитие на община Червен бряг 2014-2020.
4. Стефанова М.(1999) Местното самоуправление в България.
5. Христов Хр. (20008)Управление на публичния сектор, изд. Стопанство.